

Ook bijna verdwenen

Lonesome George, de laatst overgebleven reuzenschildpad van zijn soort, is overleden en inmiddels begraven. En zo zijn er nog talloze diersoorten die geen lang leven meer beschoren zijn. Te veel soorten zijn al verdwenen uit wild, maar vechten voor hun terugkeer. Vier bijzondere strijders op een rij.

Corvus hawaiiensis

De Hawaïaanse kraai is een vogel die door de lokale Hawaïanen wordt beschouwd als aumakua. Een aumakua is een vergoddelijkte voorouder, meestal in de vorm van een dier, die een goed of slecht voorteken afgeeft. Een Hawaïaanse kraai bij je huis betekende niet veel goeds. Toch zouden ze deze kraai in Hawaï graag weer eens bij hun huis zien, want al sinds 2002 komen ze niet meer in het wild voor. Volgens de laatste cijfers leven er nog 78 in gevangenschap. Herintroductie is een lastig verhaal, doordat de Hawaïaanse havik in het wild op zijn eilandgenoot jaagt.

Elaphurus davidianus

Het Pater-Davidshert, dat oorspronkelijk voorkomt in grote delen van China, is een merkwaardige hertensoort die erg van zwemmen houdt. Zijn leven hangt al meer dan een eeuw aan een zijden draadje. In 1865 ontdekte een Franse missionaris de hertensoort, die toen enkel nog leefde in een wildpark nabij Peking. Gelukkig werden er uit dit park een aantal Pater-Davidsherten naar Europese dierentuinen overgebracht, want na heftige overstromingen in China werden in 1900 alle overgebleven dieren afgeslacht. Van de dieren in Europa werd daarom een kudde opgebouwd, die na de Tweede Wereldoorlog grotendeels weer werd overgebracht naar China. Het leidde er uiteindelijk toe dat er in 1997 weer 671 herten in het wild leefden. Maar sinds oktober 2008 staat het dier te boek als 'uitgestorven in het wild' en in gevangenschap leven er nog enkele honderden. Het voortbestaan ligt in handen van goede genetici. En voor een toekomst in het wild kan het Pater-Davidshert slechts hopen op een beter Chinees natuurbeleid.

Bufo baxteri of Anaxyrus baxteri

De Wyomingpad is absoluut geen opgever. Altijd al is de pad zeldzaam geweest en hij kwam dan ook alleen voor in een straal van 48 kilometer rond Laramie, een stad in de Amerikaanse staat

Wyoming. In 1980 was iedereen ervan overtuigd dat de pad uitgestorven was, maar in 1987 werd hij weer teruggevonden langs de oevers van Lake Mortenson, een bergmeer gelegen op 2212 meter boven zeeniveau. Via fokprogramma's is geprobeerd om de pad tegen uitsterven te beschermen, maar sinds 1991 is er geen reproductie meer waargenomen. De pad leeft nog wel in gevangenschap. Zijn toekomst in het wild is afhankelijk van de uitroeiing van de schimmel chytride, de levensbedreigende vijand van de pad.

Thermosphaeroma thermophilum

De Socorro Isopod, een pissebeddensoort, kwam alleen voor in het thermale water van Sedillo Springs, gelegen in Socorro Country (New Mexico, Verenigde Staten). Maar in 1947 werd het water naar de stad Socorro geleid om de inwoners van drinkwater te voorzien. Hierdoor werd de leefomgeving van het arme beestje beperkt tot een waterleiding die leidde tot een grote drinkbak voor paarden en twee oude, betonnen zwembaden. Maar door toedoen van een boomwortel barstte de leiding en was het in 1988 gedaan met de wilde populatie van de Socorro Isopode. Er bestaan nog wel kleine populaties die in gevangenschap leven, bijvoorbeeld in laboratoria en dierentuinen. Maar voor een leven in de vrije natuur lijkt er weinig toekomst.

ENV020-00244

Image © Joel Sartore +1 402 474 1006 www.joelsartore.com All rights reserved

Ook bijna verdwenen

Onderwerpsomschrijving: ordening, ecologie

Vragen:

- 1 Dit artikel gaat over het uitsterven van diersoorten.
 - a de definitie van het begrip soort.
 - b Sterven alleen diersoorten uit?
 - c Noem drie mogelijke oorzaken voor het uitsterven van diersoorten.
 - d Geef twee voorbeelden van diersoorten die in Nederland zijn uitgestorven.

- 2 De Hawaiaanse kraai (*Corvus Hawaiiensis*) komt sinds 2002 niet meer voor in het wild.
 - a Uit welke twee delen bestaat een wetenschappelijke naam zoals *Corvus hawaiiensis*?
 - b Wat is niet juist aan de schrijfwijze van de namen in dit artikel?
 - c De wetenschappelijke naam van onze Nederlandse Zwarte kraai is *Corvus corone*. Op welke manier is deze soort verwant met de Hawaiaanse kraai. Leg je antwoord uit.
 - d Herintroductie van de Hawaiaanse kraai is lastig vanwege het voorkomen van de Hawaiaanse havik. Leg dat uit.

- 3 Het Pater-Davids hert komt oorspronkelijk uit China, maar leeft nu alleen nog in dierenparken. Na de tweede wereldoorlog werd er via een dierentuinkudde geprobeerd weer een wilde populatie op te bouwen. Dit leidde tot een aantal van 671 dieren. Deze zijn echter in 2008 allemaal weer verdwenen.
 - a Leg uit dat het beter is om een kudde van dieren uit verschillende dierentuinen samen te stellen.
 - b Geef twee mogelijke oorzaken dat de populatie het toch niet gered heeft.
 - c Leg uit dat het voortbestaan van de kudde nu voor een deel afhankelijk is van goede genetica.

- 4 De Wyomingpad heeft het ook moeilijk, alhoewel dit amfibie op een hoogte van 2212 meter nog kan overleven.
 - a Leg uit dat overleven op 2212 meter voor een pad best bijzonder is.
 - b Wat is de grootste bedreiging voor deze zeldzame paddensoort op dit moment?
 - c Bestaat deze bedreiging ook in Nederland? Zoek dit op en leg je antwoord uit.

- 5 De Socorro Isopod is een pissebeddensoort die alleen voorkwam in een thermale bron in New Mexico.
 - a Tot welke orde en klasse behoort een pissebed?
 - b Wat zijn thermale bronnen?
 - c Er zijn wel meer thermale bronnen in New Mexico, maar toch is deze pissebed uitgestorven. Geef hiervoor verklaring.
 - d Deze pissebed is te vergelijken met een endemische soort. Wat betekent dat en leg de vergelijking uit.